

АНАЛИЗА БИЛАНСА

Додатак „Народном Благостању“

БРОЈ 38

БЕОГРАД, 23. СЕПТЕМВАР 1939.

ГОДИНА XI

Садржај:

Босанско дионичко друштво за електрину у Јајцу
Gradištansko električno i industrisko a. d., Veliko Gradište
Domaća banka, Beograd

БОСАНСКО ДИОНИЧКО ДРУШТВО ЗА ЕЛЕКТРИНУ У ЈАЈЦУ

Босанско д. д. за електрину спада у ред најстаријих и најсолиднијих индустријских предузећа у нашој земљи. Основано је 1898 године, па заузима нарочито место и у светској историји електрохемије, јер су управо у Јајцу први пут израђивани у великом обиму, путем електролизе, хлор и натријева лужина из солних раствора, а путем електричних пећи калцијев карбид и феролегуре. Предузеће има сопствену хидроцентралу од 10.000 к. с., а фабрике му се налазе крај водопада реке Пливе, на левој обали Врбаса. Поред хлора и камене соде (калцијев карбид) оне производе данас и читав низ других скупочених фабрика. За дезинфекцију воде за пиће, као и за људску и сточну хигијену, од великог значаја је концентрисани хлорни креч, са 65—70% активног хлора, који се у трговини јавља под именом „Капорит“. Иначе, сам „хлорни креч“ служи у миру за бељење и дезинфекцију, а у рату за уништавање штетног дејства бојних отрова. Важни продукти су и трихлоретилен (за екстракцију уља и масти и за хемијско чишћење одела), хексахлоретан (за сузбијање сточних болести) и други хлорни деривати ацетилена, декап (за скидање старих боја и лакова) хлорирани каучук, течни хлор (за бељење текстилија целулозе и хартије), хлорбаритум, хлорцинк (за импрегнацију железничких прагова), натрон, феросилицијум итд.

Пре светског рата главница овог предузећа износила је 6 мил. круна, 1915 повишена је на 9 мил. круна, а 1921 на 13,5 мил. круна. У току 1927 извршена је валоризација предратних инвестиција и у вези с тим и повишене главнице на 13,5 мил. дин. (преносом једног дела валоризационог добитка на рачун главнице). До 1931 пословање Босанског д. д. за електрину завршавано је увек са задовољавајућим резултатом. Међутим, већ у тој години био се је почео увелико осећати утицај привредне депресије. У току 1932, 1933 и 1934 због потешкоћа око пласирања појединих фабрика у неколико махова морало се је приступити и повременом обустављању електротехничког посла. За те три године остали су и акционари без дивиденде. У току 1935 прилике су се почеле опет постепено побољшавати, али тешкоће око пласирања производа нису савим престале ни у тој, ни у току следеће две године. У току 1937 извоз појединих фабрика а нарочито феросилицијума је, додуше, оживео, али су цене на светском тржишту показивале тенденцију опадања. У свом последњем извештају управа напомиње да је пословање предузећа у 1938 години било отприлике једнако повољно као и у 1937. Продаја силицијума је у односу на претходну годину чак и повећана за скоро 600 тона односно за око 8%. До даљег пада цена није дошло. Напротив, цене го-

тово свих производа, изузимајући љуту соду, показивале су мало опорављање.

Финансијска ситуација друштва је врло повољна. Код нас нема много тако сјајно фондираних предузећа. Ево главних билансних позиција Босанског д. д. за електрину за последње четири године.

Рачун изравњања

Актива	1935	1936	1937	1938
	у хиљадама динара			
Инвестиције	31.427	31.853	32.120	34.065
Амбуланта	1 дин	1 дин	1 дин	1 дин
Покретности	116	101	138	107
Залихе	7.325	7.537	6.047	8.152
Учешћа и ефекти	669	13.873	8.387	12.098
Готовина	369	377	88	204
Дужници	35.191	34.074	34.660	38.078
Пасива				
Главница	13.500	13.500	13.500	13.500
Амортизоване облиг.	1.000	1.000	1.000	1.000
Капит. рез. фонд	11.343	11.343	11.343	11.343
Редовни рез. фонд	2.462	2.714	3.018	3.318
Фонд за обн. вод. град.	3.440	3.440	3.440	5.040
Фонд за обн. уређаја	2.575	2.575	2.575	2.575
Фонд валоризације	2.730	2.730	2.730	4.930
Фонд курс. разл. еф.	95	5.588	3.813	7.524
Фонд за губитке	2.190	2.190	2.190	2.190
Фонд за застоје пог.	—	—	—	1.641
Аконт. лат. резерва	—	—	—	1.560
Фонд за порезе	2.257	1.294	2.405	3.124
Амортизациони фонд	22.384	24.087	24.987	26.117
Потпорни фонд	850	1.000	1.150	1.300
Неиспл. дивид.	7	16	13	23
Повериоци	8.258	14.103	7.014	4.248
Добит са прен.	2.007	2.235	2.262	3.271
Збир биланса	75.098	87.815	81.441	92.704

Рачун губитка и добитка

Расходи	1935	1936	1937	1938
Општи трошкови	2.058	1.552	1.690	1.854
Аморт. фонду	2.464	1.703	900	1.130
Отпис покретности	29	32	50	54
Фонду за порез	2.000	2.000	2.200	3.000
Отпис дубиоза	34	646	7	8
Добит са преносом	2.007	2.235	2.262	3.271
Приходи				
Пренос добити	423	449	607	647
Бруто добит	8.169	7.719	6.503	8.671
Збир прихода	8.592	8.168	7.110	9.318
Дивиденда	8%	8%	8%	10%

Крајем 1938 збир биланса износио је 92,7 милиона, за 11,3 мил. дин. више него у претходној години. Ако се најпре задржимо код пасиве, видећемо да у предузећу гућа средства не играју готово никакву улогу. Повериоци су исказани са свега 4,25 мил. Других туђих средстава нема. Иначе, главница износи 13,5 мил. дин. Међутим, поред главнице постоји још читав низ фондова, тако да укупна сопствена средства заједно са фондом амортизације и прошлогодишњим чистим добитком достижу висину од 88,4 милиона према 74,4 мил. крајем претходне и 73,7 мил. дин. крајем 1936 године. Прошле године су повећани фонд амортизације за 1,13 мил., резервни фонд за 300 хиљ., фонд за обнову водних градња и електричне централе за 1,6 мил., фонд за валоризације за 2,2 мил., фонд курсне разлике ефеката за 3,7 мил., фонд за порезе за 700 хиљ. и потпорни фонд за 150 хиљ., а као нове позиције у пасиви јавили су се фонд за застоје погона од 1,64 мил. и аконтација латентне резерве од 1,56 мил. У 1938 био је и чисти добитак за 1 мил. дин. већи него у претходној години. Насупрот томе, повериоци су смањени са 7,01 мил. дин. крајем 1937 на 4,25 мил. дин. у 1938.

У активи видимо да дужници износе 38 мил., за 3,42 мил. више него у 1937. Преко рачуна дужника књиже се и привремено незапослена средства положена на текући односно чековни или жиро-рачун у банке. На дужнике отпада 41% целе активе, а на инвестиције даљих 36,7% односно 34,06 мил. дин. У току прошле године за нове инвестиције издат је износ од 1,94 мил. Иначе, инвестиције су покривене фондом амортизације са скоро 77%. Овде можемо напоменути да је пет позиција активе билансирано само са по 1 дин. То су амбуланта, уређај лабораторија, алат и утензилије, кола и патенти. Трећу позицију по величини у активи чине учешћа и ефекти. Они износе 12,1 мил. према 8,38 мил. крајем претходне године. Ово повећање је највећим делом изазвано повећањем курсева. На то указује и већ споменуто повећање фонда курсне разлике. Залихе сировина и готове робе износе 8,15 мил. према 6,04 мил. крајем претходне и 7,53 мил. дин. крајем 1936 године.

Пословање у 1938 било је живље него у 1937 години. И цене већине артикала су се нешто опоравиле. Због тога је у 1938 и бруто добит била за око 2 мил. дин. већа него у претходној години. Она је износила 8,67 милиона. Општи трошкови у 1938 били су само за 164 хиљ. дин. већи него у претходној години. Дотација амортизационом фонду повећана је за 230 хиљ., а дотација фонду за порез за 800 хиљ. Чисти добитак са преносом износи 3,27 мил. према 2,26 мил. у 1937. Од тога је употребљено за исплату 10% дивиденде 1,35 мил., за тантијему 181 хиљ., за повећање потпорног фонда 300 хиљ. и за дотацију редовном резервном фонду 681 хиљ. дин.

У управи била су господа: Евин Филип (потпретседник), д-р Иван Чок, д-р Хуго Колер, Адолф Минх, Мирко Поповић, Вјекослав Јелавић, Милош Љесковац, Јосип Нјеман и Мехмед Шахинагић. У надзорном одбору налазила су се господа: Фрањо Бауер, д-р Антон Филипанић, Младен Радаковић и Георг Прелојтнер.

GRADIŠTANSKO ELEKTRIČNO I INDUSTRISKO A. D., VELIKO GRADIŠTE

Veliko Gradište bilo je jedan od najvažnijih privrednih centara predratne Srbije. Ono je sa njegovom poledinom Stigom bilo jedno od najvećih proizvođača debelih svinja. A i kao trgovački centar bilo je Veliko Gradište poznato na daleko. Taj dobar glas Veliko Gradište nije ni docnije izgubilo, iako su se znatno pogoršali uslovi za napredak. Mi smo u prošloj godini u analizi bilansa u glavnim citama opisali

privrednu historiju Velikog Gradišta i njegove okoline. Iz nje se najbolje vidi, šta mogu ljudi da stvore, ako su preduzimljivi i napredni, kao što su Gradištanci. Oni su shvatili duh vremena. Nisu očajavali nad propašću trgovine, nego su odmah prihvatili novi posao, izgradivši napredna industrijska preduzeća, koja su osnov sadašnjeg, povoljnog privrednog stanja. Njihova zasluga je tim veća, jer su sasvim samostalno radili, bez ikakve industrijske tradicije. Jedino je mlinarstvo bilo razvijeno. Ali i ono je bilo primitivno. Dve vodenice na Peku preradivale su žito iz bogate okoline Velikog Gradišta. Na mestu gornje vodenice stoje danas šest industrijskih preduzeća. Njihovu osnovu čini električna centrala, koja je podignuta još pre rata. Ona liferuje osvetljenje Gradištu i pogonsku energiju industrijskim preduzećima. Industrijski pionir Velikog Gradišta i njegove okoline bilo je Gradištansko električno i industrijsko društvo a. d. Njegovom zaslugom iskorišćena je vodena energija, koja je onda docnije omogućila osnivanje i drugih industrijskih preduzeća.

Prvo su osnovana ona industrijska preduzeća, koja imaju svoju sirovinsku bazu u Gradištanskoj okolini. Najprirodnije je bilo podizanje mlina, koji proizvodi odlično brašno, svakako mnogo bolje od starinskih vodenica. Gradištansko brašno poznato je i uživa odličan glas u najvećim potrošačkim centrima. I u Beogradu se upotrebljava to brašno od većeg broja pekara, starih oprobanih mušterija Gradištanskog mlina! Uprava posvećuje veliku pažnju njegovom izgradivanju. Postrojenja se stalno dopunjuju i proširuju, da bi se postigao što veći kapacitet mlina i što bolji kvalitet brašna. Fabrika zejtina podignuta je za iskorišćavanje semena od bundeva. U Stigu se u velikoj meri gaji bundeva za stočnu hranu. Kao sporedni proizvod pri tome otpada seme od bundeva, koje se inače baca. Zahvaljujući fabrici zejtina stiški seljaci mogli su od tog svcg sporednog proizvoda da vide lepu paru. Ali time još nije u celosti obuhvaćen ekonomski značaj cedionice zejtina. On se pokazao u punoj meri za vreme ekonomske krize. Tada je zahvaljujući njoj olakšana preorijentacija u poljoprivrednoj proizvodnji stiškog kraja sa žitarica na uljane biljke. Na stiškim poljima žuti se suncokretov cvet. Sunocokretovo seme nose seljaci u fabricu zejtina gde se ono cedi na ušur, tj. fabrika uzima kao svoju nagradu jedan deo iscedenog zejtina.

Gradištansko električno i industrijsko društvo nije stalo kod tih grana industrije. Ono je pošlo jedan korak dalje podižući industrije koje služe za zadovoljenje potreba stanovništva samo Velikog Gradišta i okoline. Potrebe seljaka za gotovim vunanim proizvodima pokriva vunara. Fabrika leda, pak, služi celom građanstvu Velikog Gradišta i uže okoline. Sasvim nezavisno od lokalnih potreba osnovana je fabrika kartona. Kod tog poduhvata uprava se pokazala kao industrijski pionir velikih koncepcija. Ona je pri tome imala i potrebnu sreću. Fabrika dobro radi. Ona nije osetila potrebu da pristupi kartelu papirne industrije. Čak je mogla da snizi prodajne cene, zahvaljujući svakako niskim proizvodnim troškovima.

Gradištansko električno i industrijsko društvo podiglo je sve svoje fabrike relativno vrlo skromnim sredstvima. To se vidi iz bilansa.

Račun izravnjanja

Aktiva	1935 1936 1937 1938			
	u hilj. din.			
Blagajna	11.7	22.3	6	40.2
Poštanska štedionica	76.4	48.6	137.9	157.9
Opšta trgovačka banka	—	—	—	40
Električna centrala	63	57	53	48
Mlin	923	837	758	772
Fabrika leda	63	57	51	46

Jaz i jaruga	21	19	17	15
Vunara	35	34	31	28
Cedionica zejtina	52	62	61	157
Fabrika kartona	—	247	265	263
Materijal i mreža	30	20	30	43
Nameštaj i pribor	4	36	—	—
Vrednost rezervnog fonda	235	247	265	309
Vrednost os. rez. fonda	—	21	66	102
Hrana	56	14	39	71
Hartija	—	—	76	127
Gorivo i mazivo	36	42	33	43
Menični depo	600	480	480	480
Kaucije	18	18	18	18
Pasiva				
Glavnica	400	400	400	400
Rezervni fand	230	247	262	281
Osobeni rez. fond	152	238	322	463
Fond za pokr. ev. štete	—	75	95	95
Fond za obn. mašina	171	196	226	250
Fond za amort. mašina	161	186	216	239
Fond za kursnu razliku	43	54	89	124
Narodna banka	300	250	250	250
Opšta trg. banka	—	0.2	0.5	—
Društveni akcepti	600	480	480	480
Polagači kaucija	18	18	18	18
Akcionarima na raspoloženje	80	80	70	120
Zbir bilansa	2.224	2.231	2.439	2.720

Sedam industriskih preduzeća navedeno je krajem prošle godine u bilansu sa 1,3 mil. din. Iz upoređenja pojedinih pozicija se vidi, da se smanjila knjigovodstvena vrednost većine industriskih preduzeća, svakako zbog redovnih godišnjih otpisa. Tako se električna centrala vodi u knjigama sa 48.000 din., prema 53.000, 57.000 i 63.000 u prethodnim godinama. Vrednost fabrike leda iskazana je krajem 1938 god. sa 46.000 prema 51.000, 57.000 i 63.000 din., vunara sa 28.000 prema 31.000, 34.000 i 35.000 din. Prema prethodnoj godini povećala se vrednost mlina sa 758.000 na 772.000 din. i cedionica zejtina sa 61.000 na 157.000 din. Tu se radi o novim investicijama, koje su proširile industriski kapacitet društva. Fabrika kartona ostala je gotovo nepromenjena sa 263.000 prema 265.000 i 247.000 din. Društvo kod bilansiranja postupa po običaju brižljivog trgovca. Ono otpisuje redovno svoja postrojenja. Pri tome se stvaraju tihe rezerve, čije je postojanje očigledno. Položaj društva je prema tome znatno bolji, nego što se vidi iz bilansa. Mnogo je povoljniji bio položaj društva i u pogledu sirovina, čije su zalihe mnogo veće nego ranijih godina. Stok žita iznosio je 71.000 prema 39.000, hartija 127.000 prema 76.000 i goriva i maziva 43.000 prema 33.000 din. Sirovine predstavljaju dragocenu robu, čija je cena vrlo čvrsta, s obzirom na devizne teškoće naše zemlje, a sada u najnovije vreme i zbog rata. Porast gotovine takode vrlo dobro ilustruje povoljan položaj društva. Gotovina u blagajni porasla je sa 6.000 na 40.000, potraživanje po čekovnom računu Poštanske štedionice sa 138.000 na 158.000, a još prošlogodišnji — istina neznatan — dug kod Opšte trgovinske banke u Beogradu pretvorio se u potraživanje od 40.000 din. Pretežni deo poslova finansira se sopstvenim sretstvima. Glavnica je srazmerno mala i iznosi 400.000 din. Ali su za to obrazovani bogati fondovi. Rezervni fondovi iznosili su okruglo 840.000 din. prema 680.000 din., a fondovi za amortizaciju 615.000 prema 530.000 din. Jedan deo — oko polovine — rezervnog fonda plasiran je u hartije od vrednosti, a kao što po svemu iz-

gleda većim delom u državne hartije od vrednosti. Jedini kredit koji je uzet, vrlo je povoljan, od Narodne banke u iznosu od 250.000 din.

Iz računa dobitka i gubitka se vidi da je znatno porastao bruto prihod sa 1,1 mil. na 1,3 mil. din.

Račun dobitka i gubitka

Rashodi	1935	1936	1937	1938
	u hiljadama dinara			
Opšti i troškovi proivod.	675	626	728	911
10% otpis:				
Centrale	7	6	6	5
Mlina	102	93	84	86
Fabrike leda	7	6	6	5
Jaza i jaruge	2	2	2	2
Vunare	4	4	4	3
Cedionice zejtina	6	7	7	17
Fabrike kartona	—	27	29	29
Materijala i mreže	3	2	3	5
Nameštaja i pribora	0.4	0.4	3.6	—
Od čiste dobiti:				
Osobenom rezervnom fondu	12	87	84	69
Fondu za obnovu mašina	12	25	30	24
Fondu za amort. mašina	12	25	30	23
Fondu za pokriće ev. štete	4.5	10	20	—
Akc. na raspoloženje	80	80	70	120
Prihodi				
Bruto prihod	928	1.001	1.106	1.299

I troškovi proizvodnje su se povećali sa 728.000 na 911.000 din. Kao ranijih godina otpisano je 10% investicija, što je iznelo 152.000 prema 125.000 din. Fondovi su dotirani sa 116.000 prema 144.000 din. Akcionarima stavljeno je na raspoloženje 120.000 prema 70.000 din. u prethodnoj i po 80.000 din. u dvema ranijim godinama. Zbor akcionara rešio je da se dividendni kupon za 1938 god. isplati sa 30 din., što pretstavlja 30%-nu dividendu. Retka su u našoj zemlji preduzeća, koja mogu da plate takvu dividendu. Gradištansko električno i industrisko društvo time je dokazalo svoju veliku industrisku sposobnost i komercijalnu spremnost, koja je tradicionalna u Velikom Gradištu.

Članovi upravnog odbora u 1938 g. bili su g.g.: Dragiša Stefanović, predsednik; Velj. V. Ivković, potpredsednik; Čed. S. Bajkić, Miod. T. Obradović, Branko Kašiković i Momčilo Petrović. U nadzornom odboru su bili g.g.: Petar M. Obradović, predsednik; Al. St. Blagić, Svet. A. Stefanović i Kosta R. Živanović.

DOMAĆA BANKA — BEOGRAD

U S. A. D., gde su se najsavršenije razvile razne firme kapitalističke privrede, prvo su se primenile t. zv. »investment trust«. Te ustanove kupuju akcije raznih preduzeća da bi ih kontrolisale i izvele razne kombinacije na toj osnovi. U Evropi taj oblik društava takode postoji, ali njihovi poslovi nisu ni iz daleka dostigli obim kao u Americi. I u našoj zemlji ima nekoliko »investment trust«-ova manjeg i većeg obima. Jedan od najpoznatijih je Domaća banka. Ona je zainteresovana isključivo u električnoj industriji. Jedno od najvećih švedskih društava, A. B. Elektro-Invest, dobilo je u našoj zemlji koncesiju za nekoliko električnih centrala. U drugoj polovini dvadesetih godina, kada je elektrifikacija bila u punom jeku, Švedani su zainteresovani za taj posao. Bili su dočekani vrlo lepo, kao što se samo dočekuje onaj koji donosi

novac u zemlju. Švedanima se posao sviđao i sagradili su nekoliko električnih centrala. Finansisko poslovanje tih društava obavlja Domaća banka. Švedanima je bilo prethodno obećano, da mogu slobodno da raspolažu svojom imovinom i naročito da izvezu prihod slobodno iz zemlje. Bilo je vrlo veliko razočarenje tih Švedana kada se nije održalo to obećanje. Ali oni su se već navikli na svašta i pomirili se sa stanjem. Čekali su strpljivo na bolja vremena. Svakako su bili odlučni da se koriste raznim dozvoljenim mogućnostima transfera dividende. Tako su se, između ostalog, odlučili da pomoću izvoza zemaljskih proizvoda u Švedsku transferiraju svoju zaradu. Tim poslom se bavila Domaća banka, koja je uspela da u 1938 g. izveze zemaljske proizvode u vrednosti od 6 mil. din. Kod tog posla su se Švedani najviše iznenadili. Naše vlasti pravile su im razne teškoće kod izvoza, iako je Švedska slobodno tržište sa potpunom slobodom platnog prometa. Interesi države nalažu da se unaprede naši trgovinski odnosi sa svim zemljama, a naročito sa onima slobodnog platnog prometa. Ako se sa te tačke posmatra, nerazumljivo je otežavanje izvoza u Švedsku. Jedini razlog koji je rukovodio naše vlasti pri tome je, da za izvoz nisu ušle devize, pošto se on vršio upotrebom nagomilanih dinarskih potraživanja Švedana, koji potiču od njihove imovine kod nas. Takvo stanovište ne samo što se kosi s obećanjem, koje je dato prilikom uvoza kapitala, nego nije ni u interesu zemlje. Opšte poznata je činjenica da mi ne možemo razvijati našu privredu bez učešća stranog kapitala. To je poznato i našim deviznim vlastima, koje su pre kratkog vremena odlučile da se slobodno može izvoziti u slobodnim devizama prihod od uvezenog stranog kapitala. Istina ta odluka, iz nama nepoznatih razloga, ne odnosi se na kapital koji je uvezen ranije. Svakako da to nije pravo. Može biti da devizna situacija nije dozvoljavala liberalnu primenu deviznog režima, ali ni u kom slučaju nije razumljivo, da se transfer finansijskih potraživanja otežava i izvozom robe. To ne samo što nije od koristi, nego čak škodi našem ugledu.

Banka je u prošloj godini radila normalno. Uspeh je bio zadovoljavajući. Ona se ograničila na finansiranje svojih komitenata industriskih preduzeća. Njima je mogla kreditima obilno da izlazi u susret. Pošto se radi o starim poslovnim vezama, sigurnost kredita je maksimalna. Uprava osim toga vodi računa i o tome da krediti budu obezbeđeni prvoklasnim pokrićima.

Poverenje u banku i u njenu upravu je veliko. Navala ulagača za vreme prošlogodišnje septembarske krize kao i u početku o. g. nije nastupila, iako ona kod ostalih novčanih zavoda nije prošla bez ozbiljnih posledica. Bančino stanje pokazuje najbolje donja tablica, koja obuhvata bilanse četiri poslednje godine.

Račun izravnjanja

Aktiva	1935	1936	1937	1938
		u hiljadala din.		
Gotovina	277	1.380	101	954
Eskont	2.000	—	—	—
Tekući računi	10.055	12.828	9.300	13.339
Hartije od vrednosti	1.206	1.202	1.204	1.213
Nameštaj	98	100	100	112
Razna aktiva	12	12	29	—
Kaucije i ostave	5.353	25.727	28.758	28.848
Pasiva				
Glavnica	3.000	3.000	3.000	3.000
Rezerva	10	136	162	278
Ulozi i tekući računi	10.642	13.014	8.655	13.230

Menice	900	450	—	—
Razna pasiva	178	5	—	193
Kaucije i ostave	5.353	25.727	28.758	28.848
Zbir bilansa	20.083	42.332	40.575	45.549

Već sam stalni porast zbira bilansa pokazuje na prvi pogled da se stalno povećava poslovni obim društva. To se još jasnije može uočiti, ako izdvojimo kaucije i ostave koje ne utiču na poslovni uspeh. Obrtni kapital povećao se u vrlo velikoj meri na 17,6 mil. prema 11,8 mil., 16,6 mil i 14,7 mil. din. Visina obrtnog kapitala zavisi od uloga i tekućih računa koji su iznosili 13,2 mil. prema 8,7 mil., 13 mil. i 10,6 mil. din. Banka upravlja imovinom svojih starih poslovnih mušterija. Sa te strane ne mogu da dođu iznenađenja. Ali bez obzira na to raspoloživa sredstva tako se brižljivo plasiraju, da je obezbeđen potpun likviditet. Dužnici banke su njena industrijska preduzeća nad kojima ima potpunu kontrolu. Gotovina je srazmerno vrlo visoka. Na kraju prošle godine ona je iznosila 954.000 prema 101.000 din. u prethodnoj godini. Hartije od vrednosti predstavljaju takođe likvidnu poziciju. One se najvećim delom sastoje od sopstvenih akcija, koje se mogu svaki čas prodati pošto postoje stalni interesi. Nepokretnosti i nameštaj bilansiraju se gotovo nepromenjeno za poslednje četiri godine.

Poslovni uspeh društva bio je vrlo povoljan kao što se vidi iz donje tablice računa dobitka i gubitka.

Račun dobitka i gubitka

Rashodi	1935	1936	1937	1938
	u hiljadama dinara			
Troškovi	574	605	707	647
Kamata	135	441	268	380
Porezi	46	15	23	13
Otpisi	33	22	32	300
Dobitak	49	5	—	193
Prihodi				
Kamata	760	974	847	1.276
Provizija	26	60	93	113
Od nekretnine	47	54	51	54
Razni	4	—	7	90
Gubitak	—	—	32	—
Zbir bilansa	837	1.088	1.030	1.533

Dobitak iznosio je 193.000 din. i znatno je veći nego i u jednoj ranijoj godini. Taj odlični uspeh postignut je zahvaljujući znatnom porastu prihoda. Tako su prihodi od kamata porasli na 1,3 mil. prema 847.000, 947.000 i 760.000 din., provizije na 113.000 prema 93.000, 60.000 i 26.000 din., nekretnine 54.000 prema 51.000, 54.000 i 47.000 din. i razno na 90.000 prema 7.000 din. Troškovi su se smanjili sa 707.000 na 647.000 din. Kamata je porasla zbog povećanja uloga i tekućih računa sa 268.000 na 380.000 din. Zahvaljujući porastu prihoda otpisi su znatno povećani sa 32.000 na 300.000 dinara.

Od dobitka, koji je iznosio zapravo 224.000 din., pokriven je gubitak prošle godine u iznosu od 32.000 din., akcionarima je dato u ime 5% dividende 150.000 din., a ostatak je upotrebljen za dotaciju rezervnog fonda, tantijeme i prenos za novi račun.

Članovi upravnog odbora bili su gg.: Ing. Mom. A. Petrović, predsednik, Milivoje M. Kostić, potpredsednik, Bo Brundin, Vas. D. Veljković, ing. Vasilije Bikar i ing. Zvonimir Stilić. U nadzornom odboru bili su g.g.: Voj. S. Spasojević, predsednik, Rad. M. Spasić, Ivan Radojević i Olaf Vikstrem.